BESCHIKKING VAN DE RAAD

van 6 mei 2009

tot verlening van financiële middellangetermijnbijstand van de Gemeenschap aan Roemenië

(2009/459/EG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad van 18 februari 2002 houdende instelling van een mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de betalingsbalansen van de lidstaten [1], en met name op artikel 3, lid 2,

Gezien de aanbeveling van de Commissie, na raadpleging van het Economisch en Financieel Comité (EFC),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij Beschikking 2009/458/EG [2] heeft de Raad Roemenië wederzijdse bijstand toegekend.

(2) Ondanks de verwachte verbetering van de lopende rekening raamden de Commissie, het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de autoriteiten van Roemenië de Roemeense externe financieringsbehoefte tot het eerste kwartaal van 2011 op 20 miljard EUR in maart 2009; gezien de recente ontwikkelingen op de financiële markt, zouden de financiële rekening en de kapitaalrekening fors kunnen verslechteren.

(3) De Gemeenschap moet Roemenië tot 5 miljard EUR steun verlenen in het kader van het mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de betalingsbalansen van de lidstaten dat is ingesteld bij Verordening (EG) nr. 332/2002. Deze bijstand moet worden gecombineerd met een lening van 11,43 miljard SDR (ongeveer 12,95 miljard EUR), die het IMF verstrekt in het kader van een stand-byregeling, die naar verwachting op 6 mei 2009 zal worden goedgekeurd. Ook de Wereldbank heeft Roemenië een lening van 1 miljard EUR toegezegd en de Europese Investeringsbank (EIB) en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO) zullen samen in totaal 1 miljard EUR aan aanvullende steun verstrekken.

(4) De bijstand moet onder beheer komen te staan van de Commissie. De concrete economische beleidsvoorwaarden die, na raadpleging van het EFC, met de Roemeense autoriteiten zijn overeengekomen, moeten worden vastgelegd in een memorandum van overeenstemming. De Commissie moet de nadere financiële voorwaarden in de leningsovereenkomst vastleggen.

(5) De Commissie gaat op gezette tijden door middel van inspecties en regelmatige verslaggeving door de autoriteiten van Roemenië na of voldaan wordt aan de economische beleidsvoorwaarden die aan de bijstand verbonden zijn.

(6) Gedurende de hele uitvoering van het programma zal de Commissie op specifieke gebieden ook aanvullend beleidsadvies verstrekken en technische bijstand verlenen.

(7) Onverminderd artikel 27 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, heeft de Europese Rekenkamer het recht de financiële controles of audits te verrichten die zij dienstig acht voor het beheer van deze ondersteuning. De Commissie, met inbegrip van het Europees Bureau voor fraudebestrijding, kan ook via haar eigen ambtenaren of naar behoren gemachtigde vertegenwoordigers technische of financiële controles of audits uitvoeren die zij dienstig acht voor het beheer van de middellangetermijnbijstand van de Gemeenschap.

(8) Los van de bestaansduur en de opzet van dit bijstandsprogramma, zal de Commissie ook, met toepassing van de bestaande relevante procedures, met inbegrip van het mechanisme voor samenwerking en toetsing, de vooruitgang op die gebieden die bijdragen tot de transparante en doeltreffende besteding van overheidsuitgaven verder volgen, met name op justitiegebied en de tenuitvoerlegging van de structuurfondsen om het Roemenië gemakkelijker te maken de impact van de communautaire bijstand te vergroten.

(9) De bijstand moet worden verleend om de betalingsbalans van Roemenië te steunen en daarmee bij te dragen aan het welslagen van het economische beleidsprogramma van de regering,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De Gemeenschap stelt Roemenië een middellangetermijnlening van maximaal 5 miljard EUR met een maximale gemiddelde looptijd van zeven jaar ter beschikking.

2. De financiële bijstand van de Gemeenschap wordt gedurende een periode van drie jaar beschikbaar gesteld, en wel met ingang van de eerste dag na de datum waarop deze beschikking van kracht wordt.

[1] PB L 53 van 23.2.2002, blz. 1.
[2] Zie bladzijde 6 van dit Publicatieblad.

Artikel 2

1. De Commissie zal de bijstand beheren op een wijze die aansluit bij de toezeggingen van Roemenië en bij de aanbevelingen van de Raad, met name de landenspecifieke aanbevelingen in het kader van de uitvoering van het nationaal hervormingsprogramma en in het kader van het convergentieprogramma.

2. De Commissie komt met de autoriteiten van Roemenië, na raadpleging van het EFC, de concrete economische beleidsvoorwaarden overeen die overeenkomstig artikel 3, lid 5, aan de financiële bijstand worden verbonden. Deze voorwaarden worden vastgelegd in een memorandum van overeenstemming dat aansluit bij de toezeggingen en aanbevelingen als bedoeld in lid 1. De Commissie legt de nadere financiële voorwaarden in de leningsovereenkomst vast.

3. De Commissie gaat in samenwerking met het EFC op gezette tijden na of voldaan wordt aan de economische beleidsvoorwaarden die aan de bijstand verbonden zijn. Hiertoe zullen de autoriteiten van Roemenië alle noodzakelijke informatie ter beschikking stellen van de Commissie en volledig samenwerken met de Commissie. De Commissie houdt het EFC op de hoogte van een eventuele herfinanciering van de leningen of een eventuele herstructurering van de financiële voorwaarden.

4. Roemenië staat klaar om aanvullende consolidatiemaatregelen te nemen en uit te voeren om de macrofinanciële stabiliteit te waarborgen, mochten dergelijke maatregelen tijdens het bijstandsprogramma noodzakelijk zijn. Vóór de vaststelling van die maatregelen winnen de autoriteiten van Roemenië advies in bij de Commissie.

Artikel 3

1. De Commissie stelt de financiële bijstand van de Gemeenschap aan Roemenië beschikbaar in ten hoogste vijf tranches, waarvan de omvang in het memorandum van overeenstemming wordt vastgelegd.

2. De vrijgave van de eerste tranche hangt af van de inwerkingtreding van de leningsovereenkomst en het memorandum van overeenstemming.

3. Een voorzichtig gebruik van renteswaps met tegenpartijen die de hoogste kredietwaardigheid bezitten, is toegestaan indien dit nodig is om de lening te financieren.

4. De Commissie beslist na raadpleging van het EFC over de vrijgave van de volgende tranches.

5. Elke volgende tranche wordt alleen uitgekeerd bij een bevredigende tenuitvoerlegging van het nieuwe, in het convergentieprogramma van Roemenië op te nemen economische programma van de regering van Roemenië, van het nationale hervormingsprogramma, en meer in het bijzonder van de concrete economische beleidsvoorwaarden die in het memorandum van overeenstemming zijn vastgelegd. Deze houden onder meer het volgende in:

a) vaststelling van een concreet budgettair middellangetermijnprogramma om het begrotingstekort in 2011 terug te dringen tot onder de in het Verdrag vastgelegde referentiewaarde van 3 % van het bbp;

b) aanneming en uitvoering van een gewijzigde begroting voor 2009 (uiterlijk in het tweede kwartaal van 2009), waarin gemikt wordt op een overheidstekort van niet meer dan 5,1 % van het bbp volgens het ESR 95;

c) terugdringing van de nominale loonkosten in de overheidssector ten opzichte van 2008 door het afzien van de voor 2009 geplande loonstijgingen in de overheidssector (nominaal in totaal 5 %) (of een equivalente verdere personeelsreductie) en door een vermindering van het aantal banen bij de overheid, door onder meer slechts één op de zeven vertrekkende werknemers te vervangen;

d) lagere uitgaven voor goederen en diensten en voor subsidies aan overheidsondernemingen;

e) verbetering van het begrotingsbeheer door de goedkeuring en toepassing van een bindend budgettair middellangetermijnkader, het stellen van grenzen aan begrotingsaanpassingen gedurende het jaar, met inbegrip van begrotingsregels, en het oprichten van een begrotingsraad voor onafhankelijke en deskundige toetsing;

f) hervorming van het beloningssysteem van ambtenaren, door onder meer een gelijkschakeling en vereenvoudiging van de salarisstructuur en een herziening van het bonussysteem;

g) herziening van de belangrijkste parameters van het pensioenstelsel waarbij de pensioenen niet meer op basis van de lonen maar van de consumentenprijzen worden geïndexeerd, een geleidelijke herziening van de pensioenleeftijd die verder gaat dan de huidige overeengekomen plannen, met name voor vrouwen, en een stapsgewijze invoering van pensioenbijdragen voor groepen van ambtenaren die momenteel van dergelijke bijdragen worden uitgesloten;

h) de wijziging van bank- en liquidatiewetten om op tijdige en doeltreffende wijze te kunnen reageren in het geval van een in nood verkerende bank. Deze wijzigingen beogen met name de bevoegdheden te versterken van bewindvoerders van banken die onder buitengewoon beheer zijn geplaatst. Andere maatregelen dan die inzake probleembanken dienen betrekking te hebben op het versterken van de corrigerende bevoegdheden van de Nationale Bank van Roemenië (NBR) door bepalingen op grond waarvan zij belangrijke aandeelhouders kan vragen hun aandeel in het kapitaal te verhogen en de bank financieel te steunen. Het financiële toezicht zal worden versterkt in overeenstemming met de toepasselijke EU-wetgeving. Daarnaast zullen meer gedetailleerde rapportagevoorschriften inzake liquiditeit worden ingevoerd. Bovendien dienen de procedures voor het in werking stellen van de depositoverzekering te worden gewijzigd om de betalingen te vereenvoudigen en te versnellen. Ingevolge de gewijzigde wetgeving zal de depositoverzekering binnen een periode van 21 dagen na een besluit van de NBR in werking worden gesteld. Tot slot heeft de NBR toegezegd het scala aan beleenbare activa uit te breiden teneinde een voldoende liquiditeitsverstrekking te garanderen. Gelet op de bijzondere omstandigheden moet, op een geschikt tijdstip, het verplichte minimumniveau van de solvabiliteitsratio worden verhoogd van 8 % tot 10 %;

i) structurele hervormingsmaatregelen op de terreinen bestreken door de landenspecifieke aanbevelingen die in het kader van de Lissabonstrategie zijn gedaan. Het betreft onder meer maatregelen met het oog op de verbetering van de efficiëntie en doelmatigheid van het openbare bestuur, de bevordering van de kwaliteit van de overheidsuitgaven, een goed gebruik en een grotere absorptie van EU-middelen, de verlichting van de administratieve, fiscale en juridische lasten voor het bedrijfsleven en het aanpakken van zwartwerk, waardoor een verbreding van de belastinggrondslag wordt bereikt.

6. Om te zorgen voor een soepele uitvoering van de programmavoorwaarden en op een duurzame wijze bij te dragen aan het herstel van de onevenwichtigheden, verleent de Commissie verder advies en verdere bijstand inzake budgettaire hervormingen, hervormingen van de financiële markten en structurele hervormingen.

7. Roemenië opent een speciale rekening bij de NBR voor het beheer van de financiële middellangetermijnbijstand van de Gemeenschap.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot Roemenië.

Artikel 5

Deze beschikking wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel, 6 mei 2009.

Voor de Raad
De voorzitter
V. TOŠOVSKÝ